

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

28 בדצמבר 2016

1104

כ"ח בכסלו התשע"ז

עמוד

הצעת חוק להסרת תוכן שפרסומו מהווה עבירה מרשת האינטרנט, התשע"ז-2016 742

הצעת חוק להסרת תוכן שפרסומו מהווה עבירה מרשת האינטרנט, התשע"ז-2016

פרק א': הגדרות

הגדרות 1. בחוק זה –

"אתר אינטרנט" – אתר אינטרנט שיש לציבור או לחלק ממנו אפשרות כניסה או גישה אליו, אף אם הכניסה או הגישה אליו דורשות שימוש בקוד או בססמה, בין בתשלום ובין בלא תשלום, בין אם השרת שהוא מאוחסן בו נמצא בישראל ובין אם הוא נמצא מחוץ לישראל;

דברי הסבר

תובע, צו להסרת תוכן מרשת האינטרנט במקרים שבהם מתקיימים שני תנאים מצטברים: האחד, שפרסום התוכן מהווה מעשה שהוא עבירה פלילית, והשני, שיש אפשרות ממשית שהמשך פרסום התוכן יפגע בביטחון של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה.

כלי זה ישמש על פי המוצע את הרשויות לצד הכלי הפלילי ולא כתחליף לו. בשונה מהדין הפלילי המכוון נגד מפרסם התוכן ובהתאם לכך עניינו בענישת מפרסם שעבר עבירה, נועד הכלי המוצע, שהוא כלי מינהלי במהותו, לאפשר התמודדות יעילה ומהירה, ועם זאת שקולה ומידתית, עם התוכן המזיק עצמו, במטרה להקטין את הסיכון הנשקף ממנו.

יודגש, כי החוק המוצע לא נועד להתמודד עם כל סוגי הפרסומים הפוגעניים. כך פרסומים הפוגעים בשמו הטוב של אדם או בפרטיותו, כשלעצמם, וככל שאין אפשרות ממשית שיביאו לפגיעה בביטחון של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה (כלי להפחית מחומרתם), לא ייכללו בגדר הפרסומים שלהסרת תוכנם מכוון החוק המוצע.

הסרת תכנים מהמרחב המקוון טומנת בחובה חשש לפגיעה בחופש הביטוי, וזאת במיוחד במקרים שבהם הסרת התוכן נעשית טרם מיצוי ההליך הפלילי. עם זאת, גל הטרור הפוקד את מדינת ישראל בחודשים האחרונים, בין השאר כתוצאה מההסתה הקשה ברשת האינטרנט, כמו גם פרסומים אחרים המהווים עבירות פליליות ומסכנים את ביטחון של אדם, את ביטחון הציבור או את ביטחון המדינה, מצריכים קביעת כלי חדש וייחודי שיאפשר התמודדות יעילה עם פרסומים כאמור, אך זאת תוך הטלת הגבלות ברורות לעניין הפעלתו, כך שהפגיעה בזכות לחופש ביטוי בכלל ובשיח החופשי המאפיין את רשת האינטרנט בפרט, לא תעלה על הנדרש.

סעיף 1 מוצע להגדיר כמה מונחים המשמשים בחוק המוצע. בין השאר מוצע להבהיר כי "אתר אינטרנט" לעניין חוק זה הוא כל אתר אינטרנט שיש לציבור או לחלק ממנו אפשרות כניסה או גישה אליו, וזאת אף אם הכניסה או הגישה כאמור דורשות שימוש בקוד או בססמה

כללי מטרתו של חוק זה לייעל את ההתמודדות של מדינת ישראל עם פרסום של תכנים ברשת האינטרנט (המרשתת) אם הפרסום מהווה עבירה פלילית, ובנסיבות העניין קיימת אפשרות ממשית לכך שהמשך הפרסום יפגע בביטחון של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה, וזאת באמצעות מניעת המשך הפרסום של תכנים אלה או צמצום מרבי של החשיפה אליהם.

ההתפתחויות הטכנולוגיות שחלו בשנים האחרונות והשימוש הגובר ברשת האינטרנט ובכלל זה ברשתות החברתיות, מאפשרים קיום שיח ציבורי באופן נגיש וזמין ובעלות מוערית. בכך למעשה מקדמת הרשת את הגשמת הזכות החוקתית לחופש הביטוי, אשר מהווה אבן יסוד בשיטת המשטר הדמוקרטית הנהוגה במדינת ישראל, ואשר זוכה למעמד איתן ורב שנים בשיטת המשפט הישראלית. לצד היתרונות כאמור, יש המנצלים את רשת האינטרנט לביצוע עבירות, כגון: פרסום דברי הסתה לאלימות או לטרור, עבירות מין, פרסומים שיש בהם פגיעה שאינה מוצדקת בפרטיותו של אדם, ועוד.

בעת האחרונה קיימת מגמה עולמית של עלייה בהיקף השימוש באינטרנט לצורך פרסום תכנים מזיקים. מגמה זו הובילה, בין השאר, לעלייה ברף האלימות ובהסתה לטרור במדינות שונות בעולם. המאמץ למיגור תופעות אלה הוא מאמץ חוצה גבולות המצריך שיתוף פעולה בין ממשלות ושיטות משפט שונות. גם מדינת ישראל מתמודדת בעת האחרונה עם תופעה זו, ועל כן נדרשת הרחבתו של ארגון הכלים המשפטיים להתמודדות עמה.

במקרים מסוימים שבהם מדובר בפרסומים מזיקים ברשת האינטרנט – בהינתן מאפייניה, ובכלל זה הזמינות, המהירות, הנגישות, האנונימיות, התפוצה הרחבה והגלובליות – הדבר טומן בחובו פגיעה אפשרית בביטחון של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה, וזאת בין שהאתר שבו פרסם התוכן מאוחסן ברשת בישראל ובין שהוא מאוחסן ברשת מחוץ לישראל.

הצעה זו עניינה אם כן ביצירתו של כלי נוסף שישמש את גורמי האכיפה בהתמודדות עם התופעה. לשם כך, מוצע להסמיך בית משפט לעניינים מינהליים לתת, לבקשת

"בית משפט לעניינים מינהליים" – כמשמעותו בסעיף 3(א) לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים;

"חוק בתי משפט לעניינים מינהליים" – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹;

"ספק שירות איתור אינטרנטי" – מי שמספק באמצעות רשת האינטרנט שירות שמהותו מתן אפשרות לאתר מידע ברשת האינטרנט;

"צו להסרת תוכן" – כמשמעותו בסעיף 2(א);

"תובע" – כמשמעותו בסעיפים 12(א)(1)(א) או (2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982², שהוסמך בידי היועץ המשפטי לממשלה לטפל בבקשות למתן צו להסרת תוכן.

פרק ב': צו להסרת תוכן

2. (א) בית משפט לעניינים מינהליים רשאי, על פי בקשה של תובע, לתת צו המחייב מפרסם תוכן, או המחייב בעלים, מנהל או מפעיל של אתר אינטרנט שבו פורסם תוכן, להסיר את התוכן מאתר האינטרנט, אם שוכנע כי פרסום התוכן באתר האינטרנט מהווה מעשה שהוא עבירה פלילית וכי בנסיבות העניין יש אפשרות ממשית שהמשך הפרסום כאמור יפגע בביטחון של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה (בחוק זה – צו להסרת תוכן).
- (ב) בצו להסרת תוכן רשאי בית המשפט גם לחייב ספק שירות איתור אינטרנטי שלא לאפשר את איתור התוכן שלגביו ניתן הצו, ברשת האינטרנט.
- (ג) צו להסרת תוכן יכול, בין השאר, פרטים לגבי הפרסום של התוכן שיש להסירו או שלא לאפשר את איתורו, לפי העניין, והמועד לביצוע הצו; שר המשפטים רשאי לקבוע פרטים לגבי הפרסום כאמור שייכללו בצו להסרת תוכן.
- (ד) בקשה למתן צו להסרת תוכן תוגש לאחר שניתנה לכך הסכמה בכתב מאת היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיכו לכך.

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצעת (להלן – ספק שירות איתור) לא לאפשר את איתורו של התוכן ברשת האינטרנט. משמעות הטלת חובה זו על ספק שירות איתור היא שיהיה עליו למנוע גישה לתוכן האמור באמצעות השירות שהוא נותן, למשל על ידי הסרת תוצאות החיפוש.

בשל החשש לפגיעה בחופש הביטוי, כאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר, מוצע לקבוע שני תנאים מצטברים שרק בהתקיימם יוסמך בית המשפט לתת צו להסרת תוכן. התנאי הראשון הוא שפרסום התוכן מהווה מעשה שהוא עבירה פלילית, ויובהר לעניין זה כי אין מדובר בדרישה להוכחת כל יסודות העבירה ברף ובדרכי ההוכחה הנדרשים בהליך פלילי. התנאי השני הוא שבנסיבות העניין יש אפשרות ממשית שהמשך פרסום התוכן יפגע בביטחון של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה.

מטבע הדברים, בבואו של בית המשפט לבחון את התקיימותו של התנאי השני, דהיינו, את קיומה של אפשרות ממשית שהמשך הפרסום יביא לפגיעה באינטרסים

או כרוכות בתשלום, ואף אם השרת שהאתר מאוחסן בו נמצא מחוץ לישראל, וזאת לנוכח הפגיעה האפשרית הצפויה בישראל מפרסום של תכנים המאוחסנים גם בשרתים מחוץ לה.

סעיף 2 כאמור, חוק זה נועד לייעל את ההתמודדות של מדינת ישראל עם פרסום תוכן המהווה עבירה פלילית בנסיבות שבהן קיימת אפשרות ממשית שהמשך הפרסום יפגע בביטחון של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה. לשם כך מוצע להסמיך את בית המשפט לתת, לבקשת תובע, צו להסרת תוכן הפרסום מאתר אינטרנט (להלן – צו להסרת תוכן). צו כאמור יופנה למפרסם התוכן וכן לבעלים, למנהל או למפעיל של אתר האינטרנט שבו פורסם התוכן, וזאת כאמור בין שהאתר מאוחסן בשרת בישראל ובין שהוא מאוחסן בשרת מחוץ לישראל.

כמו כן מוצע להסמיך את בית המשפט לחייב, בצו להסרת תוכן, גם ספק שירות איתור אינטרנטי כהגדרתו

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

3. סדרי דין בבקשה למתן צו להסרת תוכן
- (א) לדיון בבקשה למתן צו להסרת תוכן יוזמנו מפרסם התוכן, הבעלים, המנהל או המפעיל של אתר האינטרנט שבו פורסם התוכן האמור, ולדיון בבקשה למתן צו להסרת תוכן המחייב גם ספק שירות איתור אינטרנטי כאמור בסעיף 2(ב), יוזמן גם אותו ספק שירות איתור אינטרנטי, והכול אם אין מניעה להזמין בנסיבות העניין (בחוץ זה – המשיבים); הייתה מניעה להזמין מי מהמשיבים, יפרט התובע לפני בית המשפט בבקשה להסרת תוכן את הנסיבות שלא מאפשרות את הזמנתו.
- (ב) הדיון במתן צו להסרת תוכן יתקיים במעמד המשיבים שהוזמנו לדיון; ואולם בית משפט לעניינים מינהליים רשאי לתת צו להסרת תוכן שלא במעמד חלק מהמשיבים, או לתת את הצו במעמד צד אחד, אם שוכנע כי בנסיבות העניין קיימת מניעה להזמין כאמור בסעיף קטן (א), או אם ראה כי מי מהמשיבים הוזמן לדיון ולא התייצב.
4. פרסום הודעה על החלטות בעניין בקשות למתן צו להסרת תוכן
- הודעה לציבור בדבר החלטות של בית משפט לעניינים מינהליים בעניין בקשות למתן צו להסרת תוכן, תפורסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים, ורשאי שר המשפטים לקבוע דרכים נוספות לפרסום הודעה כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

- בהתאם לכך שמוצע, בסעיף 15 להצעת החוק, להסמיך את שר המשפטים לקבוע תקנות לביצוע החוק, בין השאר בעניין סדרי דין, הרי שיכול שייקבעו סדרי דין ייחודיים להליך, ובכלל זה לעניין ההזמנה לדיון בבקשה למתן צו. לנוכח החשיבות שיש לקיום הליך יעיל ומהיר במקרים שחוק זה נועד להתמודד אתם, ולנוכח מאפייניו הייחודיים של המרחב המקוון, הכוונה היא שייקבע בתקנות כאמור בין השאר, שההזמנה לדיון תיעשה באמצעות שליחת דואר אלקטרוני.
- כאמור מוצע לקבוע כי במקרה שקיימת מניעה להזמין מי מהמשיבים לדיון (למשל אם זהותו של משיב כלשהו אינה ידועה; אם יש קושי ממשי להזמין, כגון במקרים שבהם הוא נמצא לפי המידע הקיים באזור או מחוץ לישראל; אם המשיב הוא ארגון טרור; או אם יש דחיפות בקיום הדיון בהתחשב במידת הסיכון הנובע מהפרסום), יצטרך התובע לפרט לפני בית המשפט את הנסיבות שלא מאפשרות את הזמנתו, ובית המשפט יהיה רשאי לקיים דיון שלא במעמד אותו משיב, אם שוכנע כי לא היה ניתן, בנסיבות העניין, להזמין, או אם ראה כי משיב מסוים הוזמן לדיון ולא התייצב.
- 4 סעיף מוצע לקבוע כי תפורסם הודעה לציבור על החלטות של בית משפט לעניינים מינהליים בבקשות לצו להסרת תוכן, באתר האינטרנט של משרד המשפטים. הוראה זו נועדה ליידע את הציבור על החלטות כאמור, דבר שיבטיח שקיפות ויאפשר הגשת בקשה לעיון חוזר או הגשת ערעור על החלטה. ברי כי פרסום ההודעה ייעשה באופן שאין בו כדי לפגוע באינטרסים שהסרת התוכן נועדה להגן עליהם (למשל, במקרים מסוימים, בלא לחזור על התוכן נושא הצו).
- כמו כן מוצע להסמיך את שר המשפטים, כסמכות רשות, לקבוע בתקנות דרכים נוספות לפרסום הודעה כאמור.
- המוגנים האמורים – הוא ייתן דעתו, בין השאר, לטיב הפגיעה האפשרית, למיחות מפרסם התוכן (אם הוא ידוע), לאווירה השוררת בציבור, להיקף הקיים והפוטנציאלי של הפרסום, לקהל היעד שלו, להקשר של הפרסום ולמקומו.
- אשר לתוכנו של צו להסרת תוכן, מוצע כי זה יכלול בין השאר פרטים על הפרסום של התוכן נושא הצו (כגון מקום הפרסום, מועד הפרסום וזהות המפרסם, אם היא ידועה), וכן את המועד שבו יש לבצע את הצו, כלומר, להסיר את התוכן או לא לאפשר את איתורו, לפי העניין. כמו כן מוצע להסמיך את שר המשפטים, כסמכות רשות, לקבוע בתקנות אילו פרטים כאמור יכללו בצו.
- נוכח הזהירות הנדרשת בהפעלת הכלי המוצע, הנובעת מחשיבותו של חופש הביטוי, מוצע לקבוע כי בקשה לצו להסרת תוכן תוגש בידי פרקליט מפרקליטות המדינה או תובע מהתביעה המשטרית, שהוסמכו לכך על ידי היועץ המשפטי לממשלה (ראו הגדרת "תובע" בסעיף 1 לחוק המוצע). וכן כי פנייה לבית משפט בבקשה למתן צו להסרת תוכן תוגש בהסכמה בכתב של היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא הסמיך לכך.
- 3 סעיף מוצע לקבוע הוראות לעניין סדרי הדין שיחולו בבקשה למתן צו להסרת תוכן.
- במטרה לאפשר למי שעלול להיפגע מהסרת התוכן להשמיע את טענותיו, מוצע לקבוע כי הדיון בבקשה למתן צו להסרת תוכן יתקיים במעמד הצדדים; לדיון יוזמנו על פי המוצע מפרסם התוכן וכן הבעלים, המנהל, או המפעיל של אתר האינטרנט שבו פורסם התוכן, וכן נציגי ספק שירות האיתור (להלן – המשיבים). וכל זאת אם אין מניעה להזמין בנסיבות העניין. מטרת ההזמנה בעניין זה היא ליידע את המשיבים בנוגע לקיום הדיון ולתת להם אפשרות להשתתף בו. ואולם במקרה שהמשיבים, כולם או חלקם, לא יתייצבו לדיון, יהיה ניתן לקיימו גם בלעדיהם.

5. (א) בצו להסרת תוכן רשאי בית המשפט לקבוע כי הצו כאמור יחול גם לגבי כל העתק של התוכן נושא הצו (בחוק זה – העתק), אשר פורסם באתר אינטרנט לפני מתן הצו או בתוך שישה חודשים מיום שניתן, והכול בכפוף לדרישת גורם מוסמך כאמור בסעיף קטן (ב).
- (ב) קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי גורם מוסמך לפנות למפרסם ההעתק, או לבעלים, למנהל או למפעיל של אתר האינטרנט שבו פורסם ההעתק, ולדרוש מהם את הסרת ההעתק, ואם הצו כאמור מחייב גם ספק שירות איתור אינטרנטי כאמור בסעיף 2(ב) – לפנות גם לספק שירות האיתור האינטרנטי ולדרוש ממנו שלא לאפשר את איתור ההעתק, והכול ובלבד שהגורם המוסמך שוכנע כי בנסיבות העניין מתקיימים התנאים שבסעיף 2(א) רישה גם לגבי ההעתק.
- (ג) על דרישה של גורם מוסמך לפי סעיף קטן (ב), ניתן לעתור לבית המשפט שנתן את הצו להסרת התוכן.
- (ד) בסעיף זה, "גורם מוסמך" – מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין סעיף זה.
6. (א) הורשע אדם בעבירה בשל תוכן שפרסם באתר אינטרנט, רשאי בית המשפט שהרשיע את אותו אדם, לבקשת התובע, ליתן לגבי התוכן כאמור צו להסרת תוכן אף בלא ששוכנע כי בנסיבות העניין יש אפשרות ממשית שהמשך פרסום התוכן יפגע בביטחונו של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה; לעניין זה, "תובע" – התובע בהליך הפלילי שבו הורשע אדם כאמור.
- (ב) בית המשפט רשאי לתת צו כאמור בסעיף קטן (א) בנוסף על כל עונש אחר שהוא רשאי להטיל על האדם שהורשע כאמור באותו סעיף קטן.

פרק ג': קבילות ראיות, עיון חוזר וערעור

7. לשם החלטותיו בבקשות לפי חוק זה רשאי השופט להיזקק לראיות אף אם אינן קבילות קבילות ראיות במשפט.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע כי על דרישה של גורם מוסמך כאמור להסרת העתק, יהיה ניתן לעתור לבית המשפט לעניינים מינהליים שנתן את הצו.

6 סעיף מוצע להסמיק בית משפט שהרשיע אדם בעבירה בשל פרסום תוכן ברשת האינטרנט, להוציא, לבקשת התובע באותו הליך, צו המורה על הסרת הפרסום נושא העבירה, וזאת אף אם אין אפשרות ממשית שהמשך פרסום התוכן יפגע בביטחונו של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה. בשונה מהסמכות העיקרית המוצעת לעיל שתכליתה מניעת פגיעה כאמור, התכלית של הסמכת בית המשפט הגורר את הדין להורות על הסרת הפרסום נושא העבירה, היא מניעת המשך ביצוע העבירה בידי מי שהורשע בבית המשפט. בהחלטתו בעניין זה עשוי בית המשפט להידרש לשאלה אם עדיין מתקיימים בפרסום יסודות העבירה שבה הורשע המפרסם, ואם עשוי להתקיים אינטרס ציבורי בהמשך הפרסום.

מובן שאין במתן צו לפי סעיף זה משום אמצעי ענישה נוסף כלפי המפרסם.

7 סעיף מוצע לקבוע כי לצורך החלטה בבקשה למתן צו להסרת תוכן או כל הליך אחר לפי החוק המוצע, יוכל בית המשפט להיזקק לראיות שאינן קבילות.

5 סעיף במטרה לאפשר לרשויות התביעה להתמודד באופן יעיל עם תופעה של הפצה חוזרת של פרסומים, וכדי למנוע את הצורך בהבאת כל העתק של תוכן שפורסם לבחינה חוזרת של בית המשפט, מוצע להסמיק את בית המשפט לעניינים מינהליים לקבוע, בצו להסרת תוכן שהוא נותן, כי הצו יחול גם על כל העתק של התוכן נושא הצו, שפורסם באתר אינטרנט לפני מתן הצו או בתוך שישה חודשים מיום שניתן.

בשל הזהירות הנדרשת בהפעלת הצו, ונוכח העובדה שהנסיבות המתקיימות לגבי פרסום התוכן המקורי (ואשר מקימות את התנאים שבסעיף 2(א) לחוק המוצע), לא יתקיימו בהכרח לגבי פרסום ההעתק, מוצע לקבוע כי לשם הסרת העתק התוכן לא די בקביעת בית המשפט כי הצו יחול גם עליו, אלא נדרשת החלטה של גורם בכיר שהסמיק היועץ המשפטי לממשלה לדרוש הסרת ההעתק, וזאת במקרים שבהם בנסיבות העניין מתקיימים בפרסום ההעתק התנאים שבסעיף 2(א) האמור. כלומר שפרסום ההעתק מהווה מעשה שהוא עבירה פלילית, ושבנסיבות העניין יש אפשרות ממשית שהמשך הפרסום יפגע בביטחונו של אדם, בביטחון הציבור או בביטחון המדינה. במקרה כזה, יוכל אותו גורם שהוסמך לצורך כך לדרוש את הסרת ההעתק או את מניעת איתורו, לפי העניין.

- עיון חוזר 8. על החלטה סופית של בית משפט לעניינים מינהליים בבקשה למתן צו להסרת תוכן לפי סעיף 2, ניתן להגיש לו בקשה לעיון חוזר, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) התגלו עובדות שלא היו מונחות לפני בית המשפט בעת מתן ההחלטה או השתנו הנסיבות, והדבר עשוי לשנות את החלטת בית המשפט;
- (2) הדיון בהחלטת בית המשפט התקיים במעמד צד אחד וקיימת חשיבות ציבורית בהמשך הפרסום של התוכן נושא הצו.
- ערעור 9. החלטה סופית של בית משפט לעניינים מינהליים בבקשה למתן צו להסרת תוכן לפי סעיף 2, בעתירה לפי סעיף 5(ג) או בבקשה לעיון חוזר לפי סעיף 8, ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון בתוך 45 ימים.

פרק ד': מידע חסוי

- הצגת מידע חסוי 10. (א) תובע רשאי לבקש מבית משפט לעניינים מינהליים להציג לפניו מידע חסוי אף שלא בנוכחות המשיבים ובאי כוחם ובלי לגלות להם את תוכנו; ביקש תובע כאמור, יודיע על כך למשיבים או לבאי כוחם.
- (ב) בית משפט לעניינים מינהליים רשאי לעיין במידע חסוי שהוגשה לגביו בקשה כאמור בסעיף קטן (א), לשם החלטה בבקשה, ורשאי הוא לקבל מהתובע פרטים נוספים לעניין המידע שלא בנוכחות המשיבים.
- (ג) מצא בית משפט לעניינים מינהליים כי העניין שיש באיגילוי של המידע החסוי לשם הגנה על ביטחון המדינה, יחסי החוץ שלה, שלום הציבור או עניין ציבורי חשוב אחר, עדיף מן הצורך לגלותו לשם עשיית צדק, רשאי הוא לקיים את הדיון בבקשה למתן צו להסרת תוכן אף שלא בנוכחות המשיבים ובלי לגלות להם את תוכנו של המידע החסוי.

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע כי אם מצא בית המשפט שהעניין שיש באיגילוי המידע לשם הגנה על ביטחון המדינה, יחסי החוץ שלה, שלום הציבור או עניין ציבורי חשוב אחר, כגון חשיפת שיטות פעולה או חשיפת פרטים מזהים של מקורות וכיוצא באלה, גובר על הצורך לגלות את המידע האמור למשיבים לשם עשיית צדק, הוא יהיה רשאי לקיים את הדיון בבקשה למתן צו להסרת תוכן שלא בנוכחות המשיבים ובלי לגלות להם את תוכנו של המידע החסוי.

מוצע לקבוע כי בית המשפט יודיע לתובע ולמשיבים או לבאי כוחם על החלטתו בבקשה להציג לפניו את המידע החסוי במעמד צד אחד. מטרת ההודעה הנמסרת על ידי בית המשפט, היא ליידע את המשיבים בדבר ההחלטה, וכן לאפשר לתובע, במקרה שבו בית המשפט לא קיבל את הבקשה והחליט כי יש לגלות את המידע החסוי למשיבים, לערער על ההחלטה לבית המשפט העליון או לבקש מבית המשפט שלא להתחשב במידע החסוי. בהקשר זה מוצע לאפשר לבית המשפט לקבוע כי נימוקי החלטתו בבקשה להציג מידע חסוי במעמד צד אחד, כולם או מקצתם, יהיו חסויים, וזאת כדי למנוע מצב שבו ייחשף מידע חסוי מתוך נימוקי ההחלטה.

בנוסף, מוצע לקבוע כי אם יחליט בית המשפט לקבל את בקשתו של התובע ולקבל מידע חסוי במעמד צד אחד, הוא יורה לתובע להעביר למשיבים ולבאי כוחם פרטים או תמצית של המידע החסוי, וזאת ככל שאפשר לעשות כן בלי לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בשלום

סעיף 8 מוצע לקבוע כי על החלטת בית המשפט לעניינים מינהליים בבקשה למתן צו להסרת תוכן – בין אם החליט לתת צו כאמור ובין אם החליט שלא להיעתר לבקשה – ניתן להגיש בקשה לעיון חוזר לאותו בית משפט שנתן את ההחלטה, וזאת אם התגלו עובדות חדשות שלא היו ידועות לבית המשפט בעת מתן ההחלטה או אם השתנו הנסיבות שהיו באותו מועד, ויש בכך כדי לשנות את החלטתו של בית המשפט בעניין זה, או אם הדיון בהחלטה על מתן הצו התקיים במעמד צד אחד, וקיימת חשיבות ציבורית בהמשך פרסומו של התוכן שלשם הסרתו ניתן הצו.

סעיף 9 מוצע לקבוע כי על החלטה סופית בבקשה למתן צו להסרת תוכן לפי סעיף 2 להצעת החוק, על החלטה בבקשה לעיון חוזר לפי סעיף 8 להצעת החוק ועל החלטה בעתירה נגד דרישה להסרת העתק תוכן לפי סעיף 5(ג) להצעת החוק, ניתן להגיש ערעור לבית המשפט העליון.

סעיף 10 מוצע לקבוע הסדר המאפשר לתובע להציג מידע חסוי במעמד צד אחד לפני בית המשפט לעניינים מינהליים בהליך לפי חוק זה. על פי המוצע, תובע שמבקש להציג מידע חסוי כאמור, יודיע על כך למשיבים או לבאי כוחם. לצורך הכרעה בבקשת התובע, יוכל בית המשפט לעיין במידע החסוי שהוגש לו במעמד צד אחד, וכן יוכל לקבל מהתובע פרטים נוספים שלא בנוכחות המשיבים או באי כוחם.

(ד) בית משפט לעניינים מינהליים יודיע לתובע, למשיבים ולבאי כוחם, על החלטתו בבקשה לפי סעיף זה ורשאי הוא לקבוע שנימוקי ההחלטה, כולם או מקצתם, יהיו חסויים.

(ה) החליט בית משפט לעניינים מינהליים שלא לגלות למשיבים ולבאי כוחם את תוכנו של מידע חסוי, כולו או מקצתו, יורה לתובע על העברת פרטים או תמצית של המידע החסוי, למשיבים ולבאי כוחם, ככל שניתן לעשות כן בלי לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בשלום הציבור או בעניין ציבורי חשוב אחר.

11. (א) על החלטת בית משפט לעניינים מינהליים בעניין מידע חסוי לפי סעיף 10 רשאי היועץ המשפטי לממשלה לערער בזכות לפני בית המשפט העליון שידון בערעור בשופט אחד.

ערעור היועץ המשפטי לממשלה על החלטה בעניין מידע חסוי

(ב) הודיע בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לבית משפט לעניינים מינהליים כי הוא שוקל להגיש ערעור לבית המשפט העליון כאמור בסעיף קטן (א), לא יעביר בית משפט לעניינים מינהליים את המידע למשיבים ולבאי כוחם עד להכרעה בערעור, ובלבד שהערעור יוגש בתוך 15 ימים מיום שמסר הודעה כאמור.

(ג) מסר בא כוח היועץ המשפטי לממשלה הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) והחליט לאחר מכן שלא להגיש ערעור כאמור באותו סעיף קטן, יודיע על כך בהקדם האפשרי לבית משפט לעניינים מינהליים.

(ד) הדיון בערעור לפי סעיף קטן (א) יתקיים בדלתיים סגורות, ורשאי בית המשפט העליון לעיין במידע החסוי לשם החלטה בערעור ולקבל פרטים נוספים מבא כוח היועץ המשפטי לממשלה לעניין המידע שלא בנוכחות המשיבים ובאי כוחם.

12. החליט בית משפט לעניינים מינהליים על גילוי של מידע חסוי למשיבים או לבאי כוחם, או הורה בית המשפט העליון על גילוי של מידע כאמור, רשאי בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לבקש מבית משפט לעניינים מינהליים כי לא יביא בחשבון את המידע האמור לצורך החלטה בבקשה למתן צו להסרת תוכן; ביקש בא כוח היועץ המשפטי לממשלה כאמור, לא יתחשב בית משפט לעניינים מינהליים במידע האמור והמידע לא יועבר למשיבים ולבאי כוחם.

איי-הסתמכות על מידע חסוי

ד ב ר י ה ס ב ר

לפי ההסדר המוצע, בטרם חשיפת המידע, ומאידך גיסא תאפשר לבית המשפט לקבל החלטה בתוך פרק זמן קצר ובכך תקדם את סיום הדיון העיקרי לפני בית המשפט.

עוד מוצע לקבוע כי במקרה שבו כוח היועץ המשפטי לממשלה הודיע לבית המשפט כי בכוונתו להגיש ערעור כאמור, ולאחר מכן החליט שלא להגישו, יהיה עליו להודיע על כך לבית המשפט בהקדם האפשרי.

על פי המוצע, יתקיים הדיון בערעור שהגיש היועץ המשפטי לממשלה, בדלתיים סגורות, ובית המשפט העליון יוכל לעיין בחומר החסוי במעמד צד אחד ולשמוע הסברים נוספים מבא כוח היועץ המשפטי לממשלה. זאת, במטרה להבטיח את אי-גילוי המידע עד להכרעה הסופית של בית המשפט בערעור.

לבסוף, מוצע לקבוע כי במקרה שבו בית המשפט – בית משפט לעניינים מינהליים או בית המשפט העליון – החליט על גילוי המידע החסוי למשיבים או לבאי כוחם, יוכל בא כוח היועץ המשפטי לממשלה לבקש מאותו בית משפט שלא להביא בחשבון את המידע האמור לצורך

הציבור או בעניין ציבורי חשוב אחר. ההסדר המוצע בסעיף זה מבוסס על ההסדר הקבוע בסעיף 13 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – חוק הכניסה לישראל), בקשר להליכים לפני בית הדין לעררים לפי אותו חוק.

סעיפים 11 ו-12 על החלטת בית משפט לעניינים מינהליים לגלות מידע חסוי. על פי המוצע יוכל היועץ המשפטי לממשלה לערער על ההחלטה לבית המשפט העליון. זכות ערעור זו נדרשת במקרים שבהם ציווה בית המשפט על גילוי מידע חסוי, שגילוי עול, לדעת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, לפגוע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה, בשלום הציבור או בעניין ציבורי חשוב אחר.

כמו כן מוצע לקבוע, כי משהודיע בא כוחו של היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט כי הוא שוקל להגיש ערעור כאמור לעיל, לא יועבר החומר החסוי למשיבים או לבאי כוחם, ובלבד שהערעור יוגש בתוך 15 ימים מיום שנמסרה ההודעה. מסגרת זמנים זו תאפשר, מחד גיסא, למוע העברת מידע חסוי למשיבים עד מיצוי האפשרויות

פרק ה': הוראות שונות

13. על הליכים לפי חוק זה יחולו הוראות חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, בכפוף להוראות חוק זה. תחולת חוק בתי משפט לעניינים מינהליים
14. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכותו של הצנזור לפי תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945³, או מכל סמכות אחרת למניעת פרסום לפי כל דין. שמירת סמכויות
15. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, ובכלל זה בדבר סדרי דין בהליכים לפי חוק זה. ביצוע ותקנות

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 14 מוצע להבהיר כי אין בהוראות החוק המוצע כדי לגרוע מסמכותו של הצנזור לפי תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945, או מכל סמכות אחרת למניעת פרסום על פי הדין. הוראה דומה קבועה בסעיף 19(ג)(1) לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002, ובסעיף 28(ז)(1) לחוק להגנה על עדים, התשס"ט-2008.

סעיף 15 מוצע לקבוע כי שר המשפטים יהיה ממונה על ביצוע החוק המוצע, והוא יהיה רשאי להתקין תקנות לביצועו, ובין השאר בעניין סדרי דין בהליכים לפי החוק המוצע.

החלטה בבקשה להסרת תוכן. במקרים אלה, לא יתחשב בית המשפט במידע החסוי והמידע לא יועבר למשיבים או לבאי כוחם. הוראה זו נועדה להבטיח איזון בין המקרה הספציפי הנדון לבין שיקולים כלליים של ביטחון המדינה, יחסי החוץ שלה, שלום הציבור או עניין ציבורי חשוב אחר. ההסדר המוצע בסעיפים אלה מבוסס על ההסדר הקבוע בסעיפים 13 ו-13א לחוק הכניסה לישראל.

סעיף 13 בהתאם לכך שכאמור ההסדר המוצע בחוק זה הוא מינהלי במהותו, מוצע לקבוע כי על הליכים לפי החוק המוצע יחולו הוראות חוק בתי המשפט לעניינים מינהליים, התשס"ט-2000, בכפוף להוראות החוק המוצע.

³ ע"ר מס' 1442, תוס' 2, עמ' (ע) 855, (א) 1055, עמ' 1195 (א).